

ΚΡΙΜΑΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (1853-1856)

Χρονολογία	Οκτώβριος 1853 – Φεβρουάριος 1856
Τόπος	Κριμαία, Ανατολία, Καύκασος, Βαλτική Θάλασσα, Λευκή Θάλασσα, Ειρηνικός Ωκεανός
Έκβαση	Νίκη των συμμάχων (Γάλλων, Βρετανών, Οθωμανών, Σαρδηνών) Συνθήκη Παρισίων (1856)

Ο **Κριμαϊκός Πόλεμος** (Οκτώβριος 1853 - Φεβρουάριος 1856) υπήρξε η ένοπλη σύγκρουση μεταξύ της **Ρωσικής Αυτοκρατορίας** από τη μία πλευρά και των συμμαχικών δυνάμεων της **Βρετανικής Αυτοκρατορίας**, της **Αυτοκρατορίας της Γαλλίας**, της **Οθωμανικής Αυτοκρατορίας** και του **Βασιλείου της Σαρδηνίας** από την άλλη πλευρά. Η σύρραξη, στην οποία έλαβαν μέρος οι μεγαλύτερες ευρωπαϊκές δυνάμεις της εποχής, υπήρξε το αποτέλεσμα ενός μακρόχρονου ανταγωνισμού συμφερόντων ανάμεσα στις κύριες ευρωπαϊκές δυνάμεις, για επιρροή και εκμετάλλευση των ανατολικών εδαφών της παραπαίουσας Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Οι περισσότερες μάχες έλαβαν χώρα στη χερσόνησο της **Κριμαίας**, όμως πραγματοποιήθηκαν και μικρότερης έντασης εκστρατείες στη δυτική **Ανατολία**, τον **Καύκασο**, τη **Βαλτική Θάλασσα**, τη **Λευκή Θάλασσα** και τον **Ειρηνικό Ωκεανό**.

Ο πόλεμος έμεινε γνωστός στη ρωσική ιστοριογραφία ως *Ανατολικός Πόλεμος* (ρωσικά: Восточная война, βαστότωναγια βαϊνά), ενώ στη Βρετανία τον καιρό εκείνο αναφερόταν ως *Ρωσικός Πόλεμος*.

Έχει μείνει στην ιστορία ως πόλεμος σφαλμάτων εφοδιαστικής και στρατηγικής φύσεως καθώς και για το περίφημο ποίημα *Η επέλαση της Ελαφράς Ταξιαρχίας* του Τένισον. Από άποψη τεχνολογίας ήταν ο πρώτος που εισήγαγε μεγάλο αριθμό τεχνολογικών καινοτομιών. Χαρακτηριστικώς, ήταν η πρώτη σύρραξη που οι αντιμαχόμενοι έκαναν εκτεταμένη χρήση σε τακτικό επίπεδο του **σιδηροδρόμου** και του **τηλέγραφου**. Είναι επίσης διάσημος από την εργασία των **Φλόρενς Νάπινγκειλ** και **Μέρι Σίκολ**, οι οποίες εφήρμοσαν νεωτερικές νοσηλευτικές πρακτικές που έσωσαν πολλούς βρετανούς τραυματίες. Τέλος, ήταν η πρώτη φορά που ένας πόλεμος καταγράφηκε λεπτομερώς από τα **Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης** της εποχής.

Άγγλοι στρατιώτες στην Κριμαία

Ελληνική Λεγεώνα

Στον πόλεμο αυτό, συμμετείχαν και περίπου 1000 Έλληνες εθελοντές στο πλευρό των Ρώσων και έμεινε γνωστή ως η [Ελληνική Λεγεώνα](#). Αρχηγοί των Ελλήνων εθελοντών υπήρξαν, μεταξύ άλλων, οι [Αριστείδης Χρυσοβέργης](#) και [Πάνος Κορωναίος](#).

Ειρηνευτικές προσπάθειες στο αρχικό στάδιο του πολέμου

Γάλλοι [Ζουάβοι](#) και Ρώσοι στρατιώτες σε μάχη σώμα με σώμα στο Μαλαχόφ Κουργκάν

Ο τσάρος Νικόλαος πίστευε ότι εξαιτίας της ρωσικής βοήθειας προς την Αυστρία για την κατάπνιξη της ουγγρικής εξέγερσης του 1848, οι Αυστριακοί θα του συμπαραστέκονταν, ή θα έμεναν στη χειρότερη περίπτωση ουδέτεροι. Παρόλα αυτά, η Αυστρία ένιωσε απειλή από τα ρωσικά στρατεύματα. Όταν η Βρετανία και η Γαλλία απαίτησαν την απόσυρση των ρωσικών δυνάμεων από τις παραδουνάβιες ηγεμονίες, η Αυστρία υποστήριξε το αίτημά τους και παρότι δεν κήρυξε αμέσως τον πόλεμο στη Ρωσία, αρνήθηκε να εγγυηθεί την ουδετερότητά της.

Η Ρωσία τότε απέσυρε τα στρατεύματά της από τις ηγεμονίες του Δούναβη, οι οποίες καταλήφθηκαν στη συνέχεια από τους Αυστριακούς, στην κατοχή των οποίων παρέμειναν ως τη λήξη του πολέμου. Αν και με τη ρωσική απόσυρση από τις ηγεμονίες αυτές, εξέλιπαν πλέον οι αφορμές κήρυξης του πολέμου, οι Βρετανία και Γαλλία συνέχισαν τις εχθροπραξίες. Αποφασισμένες να αντιμετωπίσουν το *Ανατολικό*

Ζήτημα βάζοντας ένα τέλος στη ρωσική απειλή κατά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, οι σύμμαχοι πρότειναν διάφορους όρους για μια ειρηνική διευθέτηση, οι οποίοι περιελάμβαναν ότι η Ρωσία έπρεπε να πάψει να χρησιμοποιεί ως **προτεκτοράτα** της τις παραδουνάβιες ηγεμονίες, να εγκαταλείψει κάθε απαίτηση που αφορούσε οποιοδήποτε δικαίωμα παρέμβασής της στα οθωμανικά πολιτικά πράγματα εκ μέρους των ορθόδοξων χριστιανών, να συναινέσει στην αναθεώρηση της Σύμβασης των Στενών του 1841 και να δεχθεί να έχουν πρόσβαση (δικαίωμα ναυσιπλοΐας) στον ποταμό Δούναβη όλα τα έθνη. Ο τσάρος αρνήθηκε να συμμορφωθεί με αυτά τα τέσσερα Σημεία και ο Κριμαϊκός Πόλεμος μπήκε στην κύρια φάση του.

Πηγές

- Παγκόσμια Ιστορία. Εκδοτική Αθηνών. Αθήνα 1990. Τόμος Β'.